

GLOBALIZACIJA I MENADŽMENT

POJAM GLOBALIZACIJE

Proces globalizacije se uobičajeno definiše kao proces rastuće ekonomske međuzavisnosti između nacionalnih ekonomija, kako u pogledu sve većeg obima i sve razgranatijih oblika međusobnih transakcija dobara, usluga i kapitala, tako i sve brže i rasprostranjenije difuzije tehnologije.¹ Teorijsko utemeljenje globalizacije je neoliberalizam. Neoliberalizam je ukorenjen u idejama Adama Smita i Dejvida Rikarda koji su tržište smatraju samoregulišućim mehanizmom koji teži ka ravnoteži ponude i tražnje, istovremeno obezbeđuje najefikasniju raspodelu inače oskudnih resursa. Većina nacionalnih ekonomija je prihvatila državni intervencionizam utemeljen u idejama britanskog ekonomiste Džona Majnarda Kejnsa.

Od 1990-tih godina, tri najzapaženija dostignuća ekonomske globalizacije su bila internacionalizacija trgovine i finansija, porast snage transnacionalnih korporacija i pojačana uloga međunarodnih ekonomskih institucija Međunarodnog monetarnog fonda, Svetske Banke i Svetske trgovinske organizacije. Ove institucije su uspostavile konsenzus u pogledu mera kojima zemlje treba da se rukovode u svetskoj trgovini. Pod ključnim neoliberalnim merama se podrazumevaju: privatizacija javnih preduzeća, oslobađanje ekonomija od državnog tutprstva, liberalizacija trgovine i industrije, obimno smanjenje poreza, monetarne mere suzbijanja inflacije uz rizik od nezaposlenosti, stroga kontrola rada, smanjenje javnih troškova naročito socijalnih izdataka, smanjenje obima administracije i Vlade, širenje međunarodnih tržišta i uklanjanje kontrole nad globalnim finansijskim tokovima.

Ekonomska globalizacija se danas definiše kao korporativna globalizacija, zahvaljujući ogromnoj snazi koju poseduju transnacionalna preduzeća. Transnacionalne korporacije danas kontrolišu većinu svetskog ulaganja kapitala, tehnologiju i pristup internacionalnim tržištima. Što se tiče političke dimenzije procesa globalizacije, imamo intenziviranje i uspostavljanje međusobnih političkih odnosa širom sveta. Prva ključna politička promena u procesu globalizacije se odnosi na koncept suvereniteta nacionalne države.

Druga ključna odlika procesa političke globalizacije jeste razvoj nadteritprijalnih međunarodnih institucija koje imaju zajedničke opšte norme i interese i liče na mrežu međusobno povezanih centara moći.

Na regionalnom nivou posmatrano, regionalne organizacije su se širile svetom takvom brojnošću i brzinom da su neki pomislili da će one u budućnosti zameniti nacije-države. Ovi regionalni blokovi su u nekim slučajevima prerasli u labavu političku federaciju sa zajedničkim institucijama, kao na primer, Evropska Zajednica, odnosno Evropska Unija. Na globalnom svetskom nivou vlade su stvorile brojne međunarodne organizacije: Ujedinjene Nacije (UN), Severnoatlantski odbrambeni savez (NATO), Međunarodni monetarni fond (MMF)...

U jednoj svojoj dimenziji globalizacija je objektivni planetarni proces - tehnološko-informaticke revolucije, stvaranja globalne ekonomije, radanja geokulture - koji vodi sve tešnjem povezivanju društava, njihovoj međuzavisnosti i stvaranju

---

¹ T. Đurić Kuzmanović, *Nova evropska ekonomija*, Fakultet za uslužni biznis, Novi Sad, 2003, str. 43

svetskog sistema. Drugu dimenziju predstavlja forma koju globalizacija zadobija, odnosno, njen demokratski ili autoritarni karakter. Krajnje protivrečna neoliberalna formula ekonomske globalizacije vodi ubrzanom ritmu globalizacije, stvaranju čudesnog ekonomskog bogatstva, ali i sve dubljoj provaliji između svetova i malignoj globalizaciji siromaštva.² Globalizacija uključuje potpunu ekonomsku liberalizaciju, to jest otvaranje vrata krupnom biznisu. Transnacionalne kompanije su na čelu. Vlade stvaraju maksimalno povoljne uslove za porast njihovog biznisa. Regionalne grupacije poput APEC, GATT i WTO su u potpunosti posvećene istom cilju. Povezanost velikog biznisa, vlada, regionalnih i međunarodnih institucija u stvaranju povoljnih okolnosti za globalizaciju nije slučajnost. Ono ima istorijske korijene u kolonijalizaciji, otuda su dominantne snage bazirane na Zapadu. Ipak, bilo bi pogrešno današnju globalizaciju opisati kao repliku zapadnog kolonijalnog iskustva, jer je jedan od centara moći u Japanu. Izrastaju i drugi centri kontrole u severoistočnoj i jugoistočnoj Aziji.

Drugim rečima, globalizacija nije proces u kome kapital, robe i ukusi teku iz određenih centara u ostatak sveta. Dok određeni centri kontrole postoje na Zapadu, postoji i obrnut tok, kao i različiti drugi tokovi na različitim nivoima.

Dimenzije globalizacije su sledeće: ekonomija, politika, društvo, kultura i životna okolina.

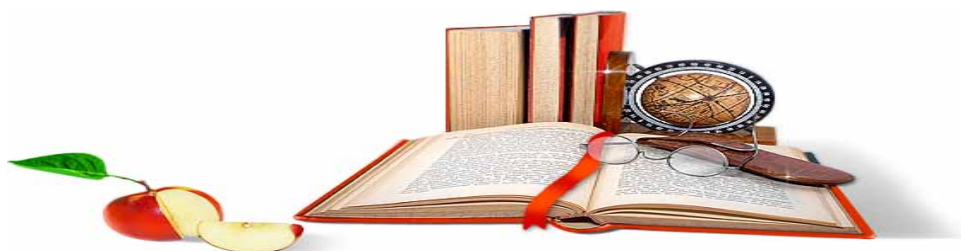
---

² www.nspm.org.yu

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com